
Saknr: 2020/49637-1**Saksbehandlar:** Åge Avedal

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Hovudutval for kultur, idrett og integrering		04.06.2020

Frivilligpolitikk i Vestland

Forslag til vedtak

1. Vestland fylkeskommune startar arbeidet med eit kunnskapsgrunnlag om frivillig sektor i Vestland. Kunnskapsgrunnlaget blir lagt fram for vedtak i hovudutval for kultur, idrett og integrering våren 2021.
2. Vestland fylkeskommune vil vedta frivilligpolitisk strategi for Vestland i 2021. Den frivilligpolitiske strategien for Vestland skal vere med som ein av strategiane knytt til *utviklingsplan for Vestland 2021-2024*.
3. Det blir sett ned ei tverrfagleg gruppe til å jobbe med kunnskapsgrunnlaget og til å førebu frivilligpolitisk strategi for Vestland. Grappa blir leia av avdeling for kultur, idrett og inkludering.
4. Vestland fylkeskommune innleier eit samarbeid med Frivillighet Norge knytt til arbeidet med frivilligpolitikk i Vestland.

Samandrag

Frivillig sektor er stor og mangfaldig i Vestland fylke. Frivillige legg ned ein enorm innsats for lokalsamfunnet og storsamfunnet som enkeltpersonar og gjennom frivillige organisasjonar. Fylkesdirektøren ser behovet for å systematisere og auke kunnskapen om frivillig sektor i Vestland gjennom eit kunnskapsgrunnlag, og rår til at det blir sett ned ei tverrfagleg gruppe i dette arbeidet. Kunnskapsgrunnlaget vil vere eit nyttig utgangspunkt i arbeidet med å skape frivilligpolitikk for Vestland. Fylkesdirektøren tilrår at Vestland fylkeskommune vedtar frivilligpolitisk strategi i 2021, og at denne blir knytt til utviklingsplan for Vestland 2021-2024.

Per Morten Ekerhovd
fylkesdirektør

Ronny Skaar
seksjonssjef

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Frivillig sektor bidrar med ein enorm innsats innanfor mange område i samfunnet. I følgje Statistisk sentralbyrå (SSB) sitt satelittrekningsverk for frivillig sektor 2019 tilsvarar frivillig innsats gjennom frivillige organisasjonar 142 000 årsverk og står for ei årleg verdiskaping på 75,7 milliardar kroner. 63 % av folket over 15 år gjorde frivillig arbeid i løpet av siste året, medan heile 52 % av dei som ikkje var spurt om å delta i frivillig arbeid seier dei kan tenke seg å gjere frivillig innsats (Frivilligbarometeret 2019, Kantar for Frivillighet Norge).

Frivillighet Norge er samarbeidsforum for frivillig organisasjonar i Norge, og har meir enn 300 medlemsorganisasjonar som til saman representerer 50 000 lag og foreiningar over heile landet. Frivillighet Norge har over fleire år arbeidd saman med kommunar landet rundt i arbeidet med å utvikle [lokal frivilligheitspolitikk](#). Berre 16 % av kommunane har frivilligheitspolitikk, men undersøkingar viser at kommunar som har ein vedtatt politikk for frivillig sektor oftare har samarbeid med frivillige organisasjonar på ulike område og at den påverkar korleis kommunen prioriterer frivillig sektor. Frivillighet Norge har laga eit kart på nettsidene med oversikt over kommunar som har frivilligpolitikk eller som er i ferd med å utvikle dette.

Frivillighet Norge har dei seinare åra samarbeidd med både Hordaland og Sogn og Fjordane fylkeskommune om å tilby konferansar og løfte arbeidet med frivilligpolitikk, og er interessert i eit nærmare samarbeid med Vestland fylkeskommune framover. I dag har Frivillighet Norge liknande samarbeid med mellom anna Møre og Romsdal og Rogaland fylkeskommune. Det vil kunne bli aktuelt å signere ein intensjonsavtale mellom Frivillighet Norge og Vestland fylkeskommune. Fylkesdirektøren vil komme tilbake til dette i hovudutvalet.

Frivilligheita har stor omtale i begge dei regionale planane for kultur. I regional plan for kultur i Sogn og Fjordane 2019-2027, *Kultur for alle*, er dette mellom anna formulert gjennom eit tiltakspunkt:

- *Det offentlege (kommunar, fylkeskommune og stat) utviklar ein medveten frivilligpolitikk*

I regional kulturplan for Hordaland 2015-2025, *PREMISS: KULTUR*, står mellom anna:

Det er viktig at kulturpolitikken er medviten om den avgjerande tydinga frivillig verksemd har for allmenn livskvalitet, og som viktig føresetnad for det profesjonelle kulturlivet. Frivillig sektor har stor tyding for demokrati og meiningdanning og spelar ei viktig rolle for sosial inkludering og meistring.

Frivillig sektor er aktiv innan mange samfunnsområde, og spelar ei avgjerande rolle innan kulturlivet, idrett, friluftsliv, humanitært og helsefremjande arbeid og bidrar til inkludering av grupper med minoritetsbakgrunn. Den frivillige innsatsen er ulikt fordelt avhengig av sosial bakgrunn, alder, utdanningsbakgrunn, funksjonsnivå og etnisitet. Fylkesdirektøren ser det som viktig å auke kunnskapen om frivillig sektor og ser det som ein føremon at det blir arbeidd på tvers av sektorar i arbeidet med å skape eit kunnskapsgrunnlag og ein frivilligpolitisk strategi. Det er også av avgjerande betydning at frivilligheita gjennom organisasjonane blir aktiv part i arbeidet med kunnskapsgrunnlag og strategi gjennom dialog, møtestadar, undersøkingar og arenaer for innspel.

Gjennom arbeidet med eit kunnskapsgrunnlag og strategi for frivillig sektor vil fylkesdirektøren at Vestland fylkeskommune skal betre samspelet mellom det offentlege og frivillige, og mellom dei frivillige organisasjonane. Det vil styrke og løfte det frivillige arbeidet og dei frivillige organisasjonane, og vere med å legge til rette for at fleire kan delta og at det blir løyst fleire samfunnsoppgåver.

Vedtakskompetanse

Hovudutval for kultur, idrett og integrering, jf. vedteke reglement, punkt 2.

Vurderingar og verknader

Økonomi: Vedtaket vil ikkje ha vidare økonomiske konsekvensar for budsjettet 2020 og 2021.

Klima: Frivillig sektor sitt klimaarbeid vil kunne vere relevant for arbeidet med kunnskapsgrunnlag og strategi for frivillig sektor.

Folkehelse: Frivillig sektor sitt folkehelsearbeidet er relevant for arbeidet med kunnskapsgrunnlag og strategi for frivillig sektor.

Regional planstrategi: Frivilligpolitisk strategi vil vere knytt til utviklingsplan for Vestland 2021-2024

Konklusjon

Fylkesdirektøren ser at vi manglar eit systematisk tverrsektorielt kunnskapsgrunnlag for frivillig sektor i Vestland, og tilrår derfor at fylkeskommunen set i gang eit arbeid med å utvikle dette. Kunnskapsgrunnlaget vil bli lagt fram for hovudutvalet for vedtak våren 2021 og kan danne utgangspunktet for arbeidet med ein frivilligpolitisk strategi for Vestland. I arbeidet med kunnskapsgrunnlag og strategi vil det vere aktuelt å samarbeide med Frivillighet Norge, og det vil vere av stor tyding at dei frivillige organisasjonane er medspelarar gjennom dialog, møtestader og arenaer for innspel.